PRO ARTIBUS
HÅLLBARHETSPLAN

2020–2030

INNEHÅLL:

1. Varför hållbar utveckling? (s. 2)

2. Stiftelsens värden och mål (s. 3)

3. Nuläge (s. 4–5)

4. Plan för hållbar utveckling (s. 6–8)

5. Uppföljning (s. 9)

Bilagor

1. VARFÖR HÅLLBAR UTVECKLING?

Alla medlemsländer i FN har kommit överens om mål för en hållbar utveckling, som har som syfte att göra världen till en bättre plats. Den handlingsplan som målen ingår i går under namnet Agenda 2030. Målen är indelade i 17 kategorier.

Även i Finland måste vi bidra med vår del på hemmaplan. Det som särskilt berör oss är att minska utsläppen som förstör klimatet, hållbara produktionssätt och hållbar konsumtion, naturskydd samt att minska inkomstklyftorna.

Målen är allas ansvar: staternas, kommunernas, företagens, skolornas – även småskaliga organisationers och enskilda individers. Hela samhället kan bidra till att främja och finansiera en hållbar utveckling. Vi är en del av planeten och ansvariga för vilken värld vi alla lever i år 2030. *

Även Finlands Museiförbund har framställt en plan för museernas hållbarhet år 2010 med riktlinjer för hållbarare museiverksamhet.** I planen koncentrerar man sig på energiförbrukningen, avfall och sortering samt återvinning. Det finns även internationella referenser att följa med, som ICOM och Curating Tomorrow som utvecklat anvisningar specifikt för museibranchen.***

Alltså bör även vi på Stiftelsen Pro Artibus rikta blicken mot hållbar verksamhet.

AGENDA 2030: de globala målen för hållbar utveckling:

Bilaga 1: Agenda 2030

* https://maailma2030.fi/sv/hur-ser-varlden-ut-ar-2030/
** KEKE, https://www.museoliitto.fi/index.php?k=12278
*** https://curatingtomorrow236646048.files.wordpress.com/2019/12/museums-and-the-sustainable-developmentgoals-2019.pdf

2. STIFTELSENS VÄRDEN OCH MÅL

På Stiftelsen Pro Artibus strävar vi efter allt hållbarare verksamhet. Vi strävar till att vara pionjärer på konstfältet på svenska i hållbarhetsaspekter, och att kommunicera vidare om hållbarhetsaspekter till samarbetsparter, underleverantörer och finansiärer.

VI ARBETAR FÖR EN HÅLLBAR MILJÖ:

- **Hållbar konsumtion och produktion**
- **Bekämpa klimatförändringen**
- **Hållbar energi**

VI ARBETAR FÖR ETT HÅLLBART SAMHÄLLE:

- **Jämställdhet**
- **Anständiga arbetsvillkor**
- **Minskad ojämlikhet**

I vår verksamhet ligger tyngdpunkten på dessa helheter från globala målen i Agenda 2030:

3. NULÄGE

Stiftelsen har hållbarhet verksamhet som ett av sina mål i sin strategi. I strategin har man endast nämnt begreppet hållbarhet men inte skissat upp några specifika tyngdpunkter eller mål. Därför behövs en skild plan för att skissa upp stiftelsens förändringsprocess för att uppnå strävan om hållbarare verksamhet.

Under senaste åren har man redan förverkligat en del mål:

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

+

- Vi undviker engångsartiklar i våra evenemang och använder t.ex. glas på vernissager.
- Vi beställer närproducerade produkter till våra evenemang.
- Vi återanvänder packningsmaterial.
- Vi sorterar och återvinner i våra utrymmen.
- Vi sorterar och återvinner i våra residens.
- Vi lyfter fram konstnärliga projekt med denna inriktning.
- Vi arbetar med motreklam-kampanjen för barn & unga (Häiriköt, Eetti & Stoa)
- Vi har sorteringskärl på Galleri Elverket, Sinne och Snäcksund.

−

- Vi bjuder på kött- och mjölkprodukter i våra tillställningar.
- Vi köper kontorsmaterial från Ikea.
- Vi gör anskaffningar på kort varsel och hinner inte leta efter hållbarare alternativ.
- Vi räknar inte vårt koldioxidavtryck.
- Vi ställer inga krav på leverantörer eller samarbetsparter.

3. NULÄGE

HÅLLBAR ENERGI OCH FOSSILA BRÄNSLEN

+

- Vi uppmuntrar till att använda publika medel i våra resor.

−

- Vi rör på oss mycket, både människor och materia transporteras.
- Vi använder oss inte av förnybar energi (sol, vind, vatten) i våra fastigheter.
- Vi ställer inga krav på underleverantörer eller samarbetsparter gällande förnybar energi.

JÄMSTÄLLDHET

+

- Vi beaktar jämställdhetskraven i rekryteringar.
- Vi beaktar jämställdheten i alla projekt: i val av utställande konstnärer, val av residenskonstnärer samt %-projekt.

−

- Vi saknar statistik.

MINSKAD OJÄMLIKHET

+

- Vi arbetar med och för en bred publik med evenemang för alla åldrar.
- Vi producerar lärarmaterial tillgängligt för alla svenskspråkiga skolor.

−

- Vi har ofta koncentrerat vår verksamhet till priviligierade skolor och områden.

ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR

+

- Vi betalar konstnärsarvoden för skisser och utställningar.
- Vi uppbär ingen hyra för galleriutrymmet av konstnären.
- Vi följer Museernas kollektivavtal i våra arbetsavtal.
- Vi använder inte gratis arbetskraft.
- Vi följer arbetstidslagen.
- Arbetstagarna på stiftelsen har god arbetshälsovård.

−

- Vi betalar inte arvoden till våra Open Call -konstnärer.
- Ergonomin på arbetsplatsen är inte uppdaterad.
- Arbetstid får inte användas för att uppehålla god hälsa.
- Regler om arbetstid korrelerar inte med rekommendationen om hållbarare resemetoder (slow travel).

4. PLAN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

I) MINSKAD KLIMATPÅVERKAN FRÅN RESOR OCH TRANSPORT
Resor ger upphov till verksamhetens största klimatpåverkan.

Åtgärder:
Vi kartlägger personalens resmönster och räknar vårt koldioxidavtryck.
Vi för dialog med lokala leverantörer och samarbetsparter för hållbara transportlösningar.
Vi uppmuntrar personal och publik till cykel, kollektivtrafik och Slow Travel.
Vi inför hållbarhetskrav i avtalsmallar.
Vi uppdaterar våra anvisningar om arbetstid gällande resor som understöder användningen av Slow Travel.
Vi uppmuntrar och stöder våra konstnärer och residenskonstnärer till klimatsmartare resor.

II) HÅLLBAR ENERGIFÖRBRUKNING
Ohållbar och icke förnybar energi bidrar till koldioxidutsläpp och förbrukningen av naturresurser.

Åtgärder:
Vi satsar på bättre energieffektivitet och förnybara energikällor.
Vi använder energieffektiva transportmedel och leverantörer.
Vi byter till förnybar energi i våra energiavtal för våra fastigheter.
Vi undersöker möjligheten till solpaneler för våra fastigheter.
Vi ställer krav på att nyproducerade fastigheter ska byggas med hög energiprestanda, det vill säga låg energiförbrukning (tex. kommande nya residens).

III) MINSKAD ANVÄNDNING AV FÖRBRUKNINGSMATERIAL OCH PLAST
Användning av plast och förbrukningsmaterial leder till påverkan på klimatet på grund av användning av fossila bränslen.

Åtgärder:
Vi väljer digitala lösningar framför trycksaksproduktion så långt det är möjligt, men värderar alltid.
Vi ställer om kopieringsmaskiner till dubbelsidig, ta fram riktlinjer för utskrifter till personalen.
Vi kartlägger användningen av förbrukningsmaterial för att identifiera vilka produktkategorier som är särskilt centrala att minska. Vi tar fram mål för att minska dessa.
Vi återvinner kontorsmaterial och utställningsmaterial.
Vi återvinner på våra residens.
Vi uppehåller dialogen med konstnärer och samarbetspartners kring användningen av förbrukningsmaterial.
Vi tydliggör vårt förhållningssätt vid alla typer av inköp med fokus på hållbarhet och återvinning.
Vi tar fram krav mot leverantörer och producenter genom avtal.

IV) MAT OCH DRYCK MED MINSKAD MILJÖPÅVERKAN
Mat medför i produktionsled stor miljö- och klimatpåverkan. Vidare är matsvinn en samhällsutmaning som ger upphov till miljöpåverkan helt i onödan. Fler medvetna konsumenter väljer i ökad utsträckning vegetariskt, ekologiskt och närproducerat. Lokala näringslivet gynnas om man väljer lokalt producerat mat.

Åtgärder:
Vi styr över mot ännu mer vegetariskt, lokalproducerat och andra mer hållbara matalternativ.
Vi samverkar med närproducenter, leverantörer och restauranger för vegetariska alternativ.
Vi kommunicerar utåt om vad vi bjuder på och varför.
Vi tar fram krav mot samarbetsparter.

V) ORGANISATIONEN FÖR VÄLMÅENDE, JÄMSTÄLLDHET OCH MINSKAD OJÄMLIKHET.
Vi strävar för att skapa en hållbar, jämställd och hälsosam organisation och arbetsplats för alla. Vi arbetar för jämställhet och likvärdighet i all vår verksamhet utåt. Att personalen mår bra är grunden för en framgångsrik verksamhet.

Åtgärder framåt
Vi arbetar lyhört, inkluderande och deltagandebaserat på alla nivåer.
Vi har system och resurser för ett effektivt och hållbart arbete.
Vi tillgängliggör tid till hållbarhetsarbete och vi följer med den samhälleliga utvecklingen samt uppdaterar vår kunskap om hållbarhet och fältets utveckling.
I alla våra projekt och samarbeten ska vi agera transparent, jämställt och hållbart.
Vi fortsätter att arbeta för förbättring av konstnärernas arbetsförhållanden och jämställdhet.
Vi satsar i vårt publikarbete på olika målgrupper oavsett bakgrund, livsstil, kön och ålder.
Vi satsar i vår konstpedagogiska verksamhet på att nå de områden i kommunerna som har största behovet av kultursatsningar och konstundervisning på svenska.

5. UPPFÖLJNING

Hållbarhetsplanen gäller fram till 2030. Planen ska följas upp årligen och revideras vid behov. Intern uppföljning sker minst två gånger om året. Koldioxidavtrycket uppföljs och uppdateras årligen. Vi kommunicerar om våra framsteg på våra nätsidor och i sociala media.

För att lyckas med hållbarhetsarbetet krävs:
Att arbetet leds åt rätt håll.
Att det finns resurser.
Att vi har kunskap att göra rätt.
Att vi har goda samarbetsparter och nätverk.
Att vi alla, var och en och tillsammans,
lever och verkar hållbart.

POTENTIELLA SAMARBETSPARTER

IHME -festivalen
Helsinki International Artist Programme (HIAP)
FRAME Finland
Mustarinda
Natur & Miljö
Häiriköt (projektet motreklam&mediekritik på svenska)
Skärgårdshavets Biosfärområdet
Museiförbundet

KOLDIOXIDAVTRYCK (bilaga 1)